

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ

GENEL BİLGİLER TABLOSU (2010)

BAŞKENTİ	: Tahran
RESMİ DİL	: Farsça
DİN	: Şii Müslüman % 89, Sünni Müslüman %9, Diğer %2
YÜZÖLÇÜMÜ	: 1.648.195 km ²
NÜFUS	: 75,1 Milyon
PARA BİRİMİ - PARİTESİ	: 1 USD Doları=9.900 İran Riyali (2009)
GSYİH (Nominal)	: 411,785 Milyar Dolar
GSYİH BÜYÜME HIZI (%)	: 3,0
İHRACAT-DÜNYA SIRALAMASI*	: 78,69 Milyar Dolar-37.
İTHALAT-DÜNYA SIRALAMASI*	: 58,97 Milyar Dolar-44.
KİŞİ BAŞINA GSYİH (SGP'ye göre)	:11.751 Dolar
GSYİH'NİN SEKTÖREL DAĞILIMI	: Hizmetler (%44.9), Sanayi (%44.4), Tarım (%10.7) (2009)
BAŞLICA SANAYİ DALLARI	: Petrol Ürünleri, Petrokimyasal Ürünler, Gübreler, Sodyum Hidroksit, Tekstil, Çimento
BAŞLICA TARIMSAL ÜRETİM	: Buğday, Tahıl, Şeker Pancarı, Meyve, Şeker Kamışı, Pamuk

Kaynak: EIU Country Report'10, CIA FactBook, WorldBank Doing Business Report 2010

*Tahmini, CIA Factbook

İRAN EKONOMİSİ TEMEL GÖSTERGELER

(Milyon \$)

Yıl	GSYİH (Nominal)	Reel Büyüme (%)	Nüfus (Milyon)	Kişi Başına GSYİH (\$)	İşsizlik (%)	Enflasyon (%)	İhracat FOB	İthalat FOB
2005	189.348	4,7	70,8	8.967	12,1	13,4	64.366	43.085
2006	222.881	5,8	71,6	9.689	12,1	11,6	76.055	50.020
2007	286.058	7,8	72,4	10.619	12,3	17,1	97.401	56.582
2008	337.343	6,5	73,3	11.418	12,5	25,5	100.572	68.533
2009*	361.247	0,7	74,2	11.494	12,9	13,5	87.534	66.599
2010**	411.785	3,0	75,1	11.751	13,2	11,8	80.377	56.967

Kaynak: EIU *İran Merkez Bankası Verileri ** EIUTahmini

İRAN'IN DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜRÜN VE ÜLKELER

İhracatında Başlıca Mallar	Petrol Ürünleri, Kimyasallar ve Petrokimyasal Ürünler, Meyveler, Halılar
İthalatında Başlıca Mallar	Endüstriyel Hammaddeler, Sermaye Malları ve Ara Mallar, Tüketim Ürünleri, Teknik Hizmetler
İhracatında Başlıca Ülkeler	Çin % 16.8, Japonya %12, Hindistan %10.5, G.Kore %7.5, Türkiye %4.4
İthalatında Başlıca Ülkeler	Birleşik Arap Emirlikleri % 15.1, Çin Halk Cumhuriyeti %13.4, Almanya % 9.7, Güney Kore %7.2, İtalya %5.2, Rusya %4.8, Hindistan %4.1, Türkiye %3.6

Kaynak: CIA FactBook(2009)

TÜRKİYE-İRAN DIŞ TİCARET VERİLERİ

(Bin Dolar)

YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM (%)	İTHALAT	DEĞİŞİM (%)	HACİM	DENGE
2000	235.785	49,4	815.730	28,3	1.051.515	-579.945
2001	360.536	52,9	839.800	3	1.200.336	-479.264
2002	333.962	-7,4	920.972	9,7	1.254.934	-587.010
2003	533.786	59,8	1.860.683	102	2.394.469	-1.326.897
2004	813.031	52,3	1.962.059	5,4	2.775.090	-1.149.028
2005	912.940	12,3	3.469.706	76,8	4.382.646	-2.556.766
2006	1.066.902	16,9	5.626.610	62,2	6.693.512	-4.559.708
2007	1.441.190	35,1	6.615.393	17,6	8.056.583	-5.174.203
2008	2.029.760	40,8	8.199.689	23,9	10.229.449	-6.169.929
2009	2.024.863	-0,2	3.405.986	-58,5	5.430.654	-1.381.138
2010	3.042.969	50,3	7.644.781	124,5	10.687.738	-4.601.824

Kaynak: DTM

Türkiye'nin İhracatında Başlıca Ürün Grupları (2009-2010/Dolar)

SITC	ÜRÜN GRUBU	2009	2010	Değişim (%)
67	DEMİR VE ÇELİK	238.157.836	571.270.336	139,8
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	234.335.057	277.117.473	18,2
33	TAŞKÖMÜRÜ KATRANI VE HAM PETROLDEN ÜRÜNLER	3.828.972	176.151.104	4500,4
63	MANTAR VE AĞAÇ MAMULLERİ	143.555.652	170.303.091	18,6
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	142.597.170	165.328.813	15,9
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	110.135.327	154.360.250	40,1
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	83.714.899	146.173.892	74,6
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	95.568.088	135.224.663	41,5
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	98.669.631	134.147.226	35,9
82	MOBİLYALAR	73.757.983	91.074.682	23,4
	LİSTE TOPLAMI	1.224.320.615	2.021.151.530	65,11
	GENEL TOPLAM	2.024.863.314	3.042.968.860	50,3

Kaynak: DTM

Türkiye'nin İthalatında Başlıca Ürün Grupları (2009-2010/Dolar)

SITC	ÜRÜN GRUBU	2009	2010	Değişim (%)
67	DEMİR VE ÇELİK	238.157.836	571.270.336	139,8
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	234.335.057	277.117.473	18,2
33	TAŞKÖMÜRÜ KATRANI VE HAM PETROLDEN ÜRÜNLER	3.828.972	176.151.104	4500,4
63	MANTAR VE AĞAÇ MAMULLERİ	143.555.652	170.303.091	18,6
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	142.597.170	165.328.813	15,9
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	110.135.327	154.360.250	40,1
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	83.714.899	146.173.892	74,6
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	95.568.088	135.224.663	41,5
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	98.669.631	134.147.226	35,9
82	MOBİLYALAR	73.757.983	91.074.682	23,4
	LİSTE TOPLAMI	1.224.320.615	2.021.151.530	65,11
	GENELTOPLAM	3.405.985.570	7.644.781.500	124,49

Kaynak: DTM

YÜRÜRLÜKTEKİ BAŞLICA ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Türkiye-İran 22. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	06.02.2011
Türkiye-İran 21. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	03.02.2010
Özel Temsilciler Tarafından İmzalanan Deklarasyon	22.11.2009
Türkiye-İran 4. Dönem Ortak Ticaret Komitesi Mutabakat Zaptı	27.04.2009
Türkiye-İran 20. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	26.11.2008
Enerji Mutabakat Zaptı	17.11.2008
Ortak Ticaret Komitesi III. Dönem Toplantısı	13.12.2007
Karma Ulaştırma Komisyonu Mutabakat Zaptı	26.09.2002
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	17.06.2002
Türk Eximbank-İran İhracat Garanti Fonu (EGFİ) Mutabakat Zaptı	14.06.2001
Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması	23.11.2000
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	21.12.1996
Ticaret Anlaşması	21.12.1996
Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması	09.03.1982

Kaynak: Dışişleri Bakanlığı, DTM